

Juanito Burgete Irazoki

*Bera, Nafarroa
(1929-2020)*

Aurkibidea

Biografia

Berako Bilkorrenea etxean
jaioa. Hiru senidetan
bigarrena. Mendian lanean
aritutakoa da Juanito; besteak
beste, Iratin, Frantzian eta
Kanadan. Lantegian ere aritu
izan da lanean; Alemanian
eta Beran bertan.

Zintak

BRA-007

- **Proiektua:** Bera eta Lesakako Ondarea, Jon Abril
- **Elkarrizketatzailea(k):** Abril, Jon
- **Data:** 2011-12-15
- **Iraupena:** 54 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Emalea:** Abril, Jon

BRA-018

- **Proiektua:** Bortzirietako ahozko ondarea
- **Elkarrizketatzailea(k):** Lakar Iraizoz, Maite
- **Data:** 2007-08-20
- **Iraupena:** 64 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Emalea:** Arburua Etxeberria, Patri

BRA-019

- **Proiektua:** Bortzirietako ahozko ondarea
- **Elkarrizketatzailea(k):** Lakar Iraizoz, Maite
- **Data:** 2007-09-06
- **Iraupena:** 60 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Emalea:** Arburua Etxeberria, Patri

Pasarteak

1. 13 urterekin mutil

- **Erref:** BRA-018/001
- **Iraupena:** 0:00:46. **Hasi:** 00:00:03. **Bukatu:** 00:00:49
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Familia pobrea zen eta hamahiru urterekin, udako hilabetetarako, mutil joan zen baserri batera

2. Soldata eskatu eta baldintzak okertu

- **Erref:** BRA-018/002
- **Iraupena:** 0:02:20. **Hasi:** 00:00:49. **Bukatu:** 00:03:09
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Hiru urtez joan zen baserri berera. Hirugarren urtean soldata eskatu zuen eta, onartu bazioten ere, hortik aurrera lan-baldintzak gogortu zitzaizkion eta utzi egin zuen

3. Benta batean lanean

- **Erref:** BRA-018/004
- **Iraupena:** 0:00:55. **Hasi:** 00:03:12. **Bukatu:** 00:04:07
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Hamasei urterekin mendian zegoen Benta batean hasi zen lanean. Bertan askoz soldata hobea ordaintzen zioten baina, hilabete batzuk pasata, gobernuak muga inguruan ziren bentak itxi egin zituen

4. Etxean eta kontrabandoan

- **Erref:** BRA-018/005
- **Iraupena:** 0:00:30. **Hasi:** 00:04:07. **Bukatu:** 00:04:37
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Benta itxi zutenean baserrian gelditu zen, baserriko lanetan aritzen zen eta baita kontrabandoan hasi ere bai

5. Herriko gaixo bat mugaz bestaldera mendiz

- **Erref:** BRA-018/007
- **Iraupena:** 0:03:44. **Hasi:** 00:04:43. **Bukatu:** 00:08:27
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Herriko gaixo bat mugaz bestaldera eraman zuteneko anekdota kontatzen du. Mendiz eraman zuten eta aduanetako frantses poliziaekin topatu egin ziren

6. Gero Sarara lanera

- **Erref:** BRA-018/008
- **Iraupena:** 0:00:16. **Hasi:** 00:08:27. **Bukatu:** 00:08:43
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Baserri horretan urte batzuk eman ondoren Sarara joan zen lanera

7. Saran ere baserrian eta kontrabandoan

- **Erref:** BRA-018/009
- **Iraupena:** 0:01:07. **Hasi:** 00:08:43. **Bukatu:** 00:09:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Saran baserrian eta kontrabandoan aritu zen bi urtez. Etxeko bezala hartu

zuten baina etxeko semea zirikatzen ibiltzen zen beti eta ezer gertatu baino lehen, penaz, alde egitea erabaki zuen

8. Handik Iratira lanera

- **Erref:** BRA-018/010
- **Iraupena:** 0:00:13. **Hasi:** 00:09:50. **Bukatu:** 00:10:03
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Saratik Iratira joan zen lanera... eta hor hasi zen kalbarioa

9. Lehendabiziko etxeko bizi-baldintzak

- **Erref:** BRA-018/011
- **Iraupena:** 0:00:49. **Hasi:** 00:10:03. **Bukatu:** 00:10:52
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Han pasatzen zuen denboran jan eta lo bertan egiten zuen. Baserriko bi seme itsasoan aritzen ziren. Han ez zen inoiz janaria faltan izan

10. Bere etxean jateko eskas

- **Erref:** BRA-018/012
- **Iraupena:** 0:00:17. **Hasi:** 00:10:52. **Bukatu:** 00:11:09
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Bere etxean hiru anaia-arreba eta gurasoak ziren eta jateko eskas zuten, horregatik mugitu behar izan zuten alde batetik bestera

11. Bera etxez etxe eta arreba neskame

- **Erref:** BRA-018/013
- **Iraupena:** 0:00:49. **Hasi:** 00:11:09. **Bukatu:** 00:11:58
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Anaiak osasun arazoak zituenek ez zen etxetik mugitu, baina bera etxez etxe ibili zen eta arreba Frantzian aritu zen neskame, egoera ilegalean gainera

12. Iratin hasi zen egiazko lana

- **Erref:** BRA-018/014
- **Iraupena:** 0:01:04. **Hasi:** 00:11:58. **Bukatu:** 00:13:02
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

26 urterekin joan zen Iratira lanera eta han hasi zen egiazko lana. Hasiera batean Otsagabia aldean egon zen

13. Oiloek bezala egiten zuten lo

- **Erref:** BRA-018/015
- **Iraupena:** 0:00:52. **Hasi:** 00:13:02. **Bukatu:** 00:13:54
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):**Laburpena:**

Oiloek bezala egiten zuten lo, makilen gainean

14. Hasiera batean eskuetatik sufritu zuten

- **Erref:** BRA-018/016
- **Iraupena:** 0:00:23. **Hasi:** 00:13:54. **Bukatu:** 00:14:17
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):**Laburpena:**

Hasiera batean eskuetatik sufritu zuten, lana aizkora eta arpanaz egiten baitzen

15. Iratiko ordutegia

- **Erref:** BRA-018/017
- **Iraupena:** 0:03:05. **Hasi:** 00:14:17. **Bukatu:** 00:17:22
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):**Laburpena:**

Argitu baino lehen altxatzen ziren lanera joateko. Goizeko 9ak aldera babak jaten zituzten. Ordu bata aldera berriro babak jan eta lo kuluxka pixka bat egiten zuten. Arratsaldeko 6ak aldera ogia jaten zuten merendu gisa. Zenbaitetan 18 orduko lan jardunaldiak egiten zituzten

16. Kanadara joateko apuntatu zen

- **Erref:** BRA-018/018
- **Iraupena:** 0:00:59. **Hasi:** 00:17:22. **Bukatu:** 00:18:21
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):**Laburpena:**

Kanadara lanera joateko jendea eskatu zuten eta berak izena eman zuen. Tramiteak luzatzen zirenez Frantziara joan zen lanera

17. Frantzian zerrategi batean

- **Erref:** BRA-018/019
- **Iraupena:** 0:00:58. **Hasi:** 00:18:21. **Bukatu:** 00:19:19

- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Frantzian zerrategi batean aritu zen orduan, anaiarekin batera

18. Kanadara joateko deia

- **Erref:** BRA-018/020
- **Iraupena:** 0:00:58. **Hasi:** 00:19:19. **Bukatu:** 00:20:17
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Frantzian zegoelarik abisua pasa zioten: Kanadara joateko Iruñean agertu behar zuela biharamunean. Landetatik Iruñerako bidaia nola egin zuen kontatzen du

19. Soldata ezagututa batzuk atzera egin zuten

- **Erref:** BRA-018/021
- **Iraupena:** 0:01:30. **Hasi:** 00:20:17. **Bukatu:** 00:21:47
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Beraiek uste zuten 400 dolar irabaziko zituztela baina Iruñean elkartu zirenean soldata 100 dolarrekoa izanzen zela esan zieten, Frantzian kobratzen zuen beste alegia. Berak aurrera egitea erabaki zuen baina batzuk Altsasun trenetik jaitsi eta etxera itzuli ziren

20. Kanadara iritsita sorpresa

- **Erref:** BRA-018/022
- **Iraupena:** 0:01:27. **Hasi:** 00:21:47. **Bukatu:** 00:23:14
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

100 lagun joan ziren eta Kanadara iritsita banatu egin zituzten. Juanitori beste 7 beratarrekin batera tokatu zitzaion. Etxaldera iritsi eta bi litera eta lababorik ez zuen roulotte zahar batean sartu zituzten

21. Ez zieten utzi dirua eramaten

- **Erref:** BRA-018/023
- **Iraupena:** 0:01:01. **Hasi:** 00:23:14. **Bukatu:** 00:24:15
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Hangoa ikusita ulertu zuen zergatik ez zieten utzi dirua eramaten: etxera bueltatzeko dirurik izan ez zezaten!

22. Lehenengo lana 45 egunetan bukatu

- **Erref:** BRA-018/024
- **Iraupena:** 0:00:59. **Hasi:** 00:24:15. **Bukatu:** 00:25:14
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

45 egunetan bukatu zuten lehenengo lana. Taldea banandu eta etxaldeetan bakarka lan egitea nahi zuten hangoek baina haiek uko egin zioten eta tren-konpainia batera bidali zituzten

23. Bi egun bidaian

- **Erref:** BRA-018/025
- **Iraupena:** 0:00:23. **Hasi:** 00:25:14. **Bukatu:** 00:25:37
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Lan-tokira iristeko bi egun eman zituzten trenean

24. Lan kanpamentua

- **Erref:** BRA-018/026
- **Iraupena:** 0:02:08. **Hasi:** 00:25:37. **Bukatu:** 00:27:45
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Lan kanpamentura iritsi zirenean ikusi zuten literak zeudela bagoietan. Gosaltzera joan zirenean harrituta gelditu ziren zerbitzariak eta guzti zeudela ikusita

25. 18 saltxitxa jan zituen batek

- **Erref:** BRA-018/027
- **Iraupena:** 0:00:26. **Hasi:** 00:27:45. **Bukatu:** 00:28:11
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Orotz Beteluko batek 18 saltxitxa jan omen zituen gosarian

26. Urria aldean lana bukatzen zen

- **Erref:** BRA-018/028
- **Iraupena:** 0:00:43. **Hasi:** 00:28:11. **Bukatu:** 00:28:54
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Urrirako errekek eta lakuak hormatzen ziren eta lana utzi egin behar zen

27. Berriz ere 14 lagunendako lan bila

- **Erref:** BRA-018/029
- **Iraupena:** 0:01:35. **Hasi:** 00:28:54. **Bukatu:** 00:30:29
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):**Laburpena:**

Bortzirietako hamalau lagunendako lan bila joan ziren berriro, baina bostendako bakarrik eskaini zieten

28. Lantoki berrian berriz ere sorpresa

- **Erref:** BRA-018/030
- **Iraupena:** 0:00:42. **Hasi:** 00:30:29. **Bukatu:** 00:31:11
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):**Laburpena:**

Hasiera batean topatu zuten roulotte zaharra topatu zuten berriro

29. Janaria haietako batek prestatzen zuen

- **Erref:** BRA-018/031
- **Iraupena:** 0:00:31. **Hasi:** 00:31:11. **Bukatu:** 00:31:42
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):**Laburpena:**

Nagusiak janaria lasai ekartzen zuen eta haietako batek prestatzen zuen

30. Hotz handia

- **Erref:** BRA-018/032
- **Iraupena:** 0:00:50. **Hasi:** 00:31:42. **Bukatu:** 00:32:32
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):**Laburpena:**

Hotzak akatuta hilko ziren haiek nagusia ez bazen izan haiekin, gauez nagusia altxatzen baitzen sua piztera

31. Egin beharreko lana

- **Erref:** BRA-018/034
- **Iraupena:** 0:00:20. **Hasi:** 00:32:38. **Bukatu:** 00:32:58
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Mendiko lana egiten zuten: motozerrarekin zuhaitzak moztu, adarrak erre eta egurretarako balio zuena bereizi eta pilatu

32. Egurra garraiatzeko sistema

- **Erref:** BRA-018/035
- **Iraupena:** 0:00:33. **Hasi:** 00:32:58. **Bukatu:** 00:33:31
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):**Laburpena:**

Egurra erreka izoztuaren gainean pilatzen zuten. Erreka Papeleratik pasatzen zenez, izotza urtzerakoan erreka berak garraiatzen zuen egurra

33. Sudurra izoztu

- **Erref:** BRA-018/036
- **Iraupena:** 0:01:06. **Hasi:** 00:33:31. **Bukatu:** 00:34:37
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):**Laburpena:**

Lagun bati sudurra izoztu zitzaion

34. Gidatzen jakin ez eta kamioa hartu

- **Erref:** BRA-018/037
- **Iraupena:** 0:03:06. **Hasi:** 00:34:37. **Bukatu:** 00:37:43
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):**Laburpena:**

Kanpamentua mugitu behar zutela, Juanitok hainbat tona zuen kamioa hartu zuen. Pista guztiz izoztua zegoen eta gorriak pasa zituen kanpamentu berrira iristeko. Nagusia ez zen enteratu Juanitok ez zekiela gidatzen

35. Anekdotak kastoreekin

- **Erref:** BRA-018/039
- **Iraupena:** 0:01:42. **Hasi:** 00:37:52. **Bukatu:** 00:39:34
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):**Laburpena:**

Kastore asko zegoen han. Behin kabia ikustera hurbildu zen lagun bat baina horma hautsi eta erreka erori zen

36. Izugarritzko hotza

- **Erref:** BRA-018/040
- **Iraupena:** 0:00:48. **Hasi:** 00:39:34. **Bukatu:** 00:40:22
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Juanitok egiten zuen hotzaren adibide adierazgarriak azaltzen ditu eta aipatzen du 30º zeropean edozein egunetan egiten zuela

37. Hotzerako arropa

- **Erref:** BRA-018/041
- **Iraupena:** 0:01:07. **Hasi:** 00:40:22. **Bukatu:** 00:41:29
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Hotzaren kontra, arropaz kargatuak ibiltzen ziren. Juanitok erabiltzen zituzten arropak deskribatzen ditu

38. Negua pasa eta berriz ere lan bila

- **Erref:** BRA-018/042
- **Iraupena:** 0:00:49. **Hasi:** 00:41:29. **Bukatu:** 00:42:18
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Negua pasa zenean lan bila joan ziren berriro eta trenbidean lan egitera bidali zituzten

39. Makinetan lanean

- **Erref:** BRA-018/043
- **Iraupena:** 0:01:13. **Hasi:** 00:42:18. **Bukatu:** 00:43:31
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Hurrengo urtean makinetan lanean hasi ziren. Sosa gehiago kobratzen zuten baina lan gogorra zen. Bero handia pasatzen zuten eta batzuk deshidratatuak erortzen ziren

40. Berriz ere mendira lanera

- **Erref:** BRA-018/044
- **Iraupena:** 0:01:40. **Hasi:** 00:43:31. **Bukatu:** 00:45:11
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Mendira joan ziren berriro lanera. Negu gogorra egin zuen hartan. Kanpamentua ongi zegoen baina lana gogorra zen eta ez zuten aski irabazten, hortaz utzi egin zuten eta paroan apuntatu ziren

41. Hurrengo neguetan ez zuten lanik egin

- **Erref:** BRA-018/045
- **Iraupena:** 0:00:33. **Hasi:** 00:45:11. **Bukatu:** 00:45:44
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Negua pasata trenbidean lan egin zuten berriro baina hurrengo neguetan ez ziren saiatu mendira lanera joaten eta paroan gelditzen ziren

42. Azkeneko urtea

- **Erref:** BRA-018/046
- **Iraupena:** 0:01:30. **Hasi:** 00:45:44. **Bukatu:** 00:47:14
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Bosgarren urtean lagun batekin ados jarri eta itzuli behar zutela erabaki zuten. Negua pasa eta lanean hasi zirenean istripua izan zuen Juanitok eta bi hankak hautsi zituen

43. Istripua nola gertatu zen

- **Erref:** BRA-018/047
- **Iraupena:** 0:00:27. **Hasi:** 00:47:14. **Bukatu:** 00:47:41
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Juanitok azaltzen du nola gertatu zen lan-istripua

44. Ospitalean hilabetez

- **Erref:** BRA-018/048
- **Iraupena:** 0:00:49. **Hasi:** 00:47:41. **Bukatu:** 00:48:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Ospitalean hilabete eman zuen. Hasieran buruari bueltaka eta negar malkoetan. Tratua hagitz ona izan zen. Hilabeteren buruan handik atera behar izan zuen eta Winnipegera itzuli zen berriz ere

45. Errehabilitazioa egitera Torontoraino

- **Erref:** BRA-018/049
- **Iraupena:** 0:02:15. **Hasi:** 00:48:30. **Bukatu:** 00:50:45
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Errehabilitazioa egitera joateko egun oso bat eta bi gau eman zituen bidaian

46. Errehabilitazio zentroan 40 egunez

- **Erref:** BRA-018/050
- **Iraupena:** 0:01:16. **Hasi:** 00:50:45. **Bukatu:** 00:52:01
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):**Laburpena:**

Torontoko errehabilitazio zentroan beste 40 egun egin zituen

47. Jendeak ez zituen errehabilitazio programak egiten

- **Erref:** BRA-018/051
- **Iraupena:** 0:01:12. **Hasi:** 00:52:01. **Bukatu:** 00:53:13
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):**Laburpena:**

Jendeak ez zituen errehabilitazio programak egiten, bertan ongi jan eta arropa egunero aldatzeko aukera baitzuen

48. Etxera itzultzeko espezialistaren oniritzia behar

- **Erref:** BRA-018/052
- **Iraupena:** 0:02:13. **Hasi:** 00:53:13. **Bukatu:** 00:55:26
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):**Laburpena:**

Etxera itzuli nahi baina espezialistak esaten zion aste batzuetako errehabilitazioa gelditzen zitzaiola. Azkenean oniritzia eman zion eta, tramite bakarra eginda, baimena eman eta baja kobratu ahal izan zuen

49. Etxera itzuli eta emaztea ezagutu

- **Erref:** BRA-018/053
- **Iraupena:** 0:01:51. **Hasi:** 00:55:26. **Bukatu:** 00:57:17
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):**Laburpena:**

Etxera itzuli zen eta emaztea ezagutu zuen. Gainera, hemen egoera aldatzen hasia zen. Hortaz, Kanadara bakarrik itzultzea oso gogorra egiten zitzaion eta gelditzea erabaki zuen

50. Biak toki berean lanean

- **Erref:** BRA-018/054
- **Iraupena:** 0:00:08. **Hasi:** 00:57:17. **Bukatu:** 00:57:25
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Emaztearekin ateratzen hasi eta biak toki berean hasi ziren lanean

51. Juanito beti prest!

- **Erref:** BRA-018/055
- **Iraupena:** 0:00:44. **Hasi:** 00:57:25. **Bukatu:** 00:58:09
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Enpresa Alemaniako enpresa batekin bazkide egin eta plantak egitera joateko eman zuen izena Juanitok

52. Berriz ere janarekin arazoak

- **Erref:** BRA-018/056
- **Iraupena:** 0:00:46. **Hasi:** 00:58:09. **Bukatu:** 00:58:55
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Alemanian zeudela, eguerdian ostatu batera joaten ziren bazkaltzera baina goizean eta arratsean beraiek egin behar izaten zuten jatekoa

53. Alemaniako mugan arazoak

- **Erref:** BRA-018/057
- **Iraupena:** 0:01:55. **Hasi:** 00:58:55. **Bukatu:** 01:00:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Alemaniar abiatu zirenean, Frantzia eta Alemaniaren arteko muga pasatzerakoan alemaniar poliziak koadrilako erdia jaitsi arazi egin zuen eta gau hura kalabozoetan eman zuten. Biharamunean enpresakoek konpondu zuten

54. Lehen eguna lantegian

- **Erref:** BRA-018/058
- **Iraupena:** 0:01:30. **Hasi:** 01:00:50. **Bukatu:** 01:02:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Alemaniar iritsi eta lantegian hasi ziren lehen egunean zuzendariak Juanito deitu zuen bere bulegora Berako bizimoduaz solasteko

55. Sekulako eskaintza

- **Erref:** BRA-018/059
- **Iraupena:** 0:01:12. **Hasi:** 01:02:20. **Bukatu:** 01:03:32
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Sekulan egin dioten eskaintzarik onena egin zioten lantegi hartan: bertan gelditu enkargatu eta interprete gisa. Baina ez zuen onartu

56. Ez zuten arropa garbitzen

- **Erref:** BRA-019/001
- **Iraupena:** 0:01:09. **Hasi:** 00:00:03. **Bukatu:** 00:01:12
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Iratin zeudela, arropa ez zuten garbitzen. Igandetan lana egiten zuten ordu bata arte eta arratsaldean lo. Galtzerdiak uda osoan behin garbituko zituzten eta galtzak eta atorra hilean behin gehienez

57. Sutondoan lehortzen zen arropa

- **Erref:** BRA-019/002
- **Iraupena:** 0:00:23. **Hasi:** 00:01:12. **Bukatu:** 00:01:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Arropa bustitzen bazen etxolako sutondoan lehortzen zen

58. Binaka egiten zuten lo

- **Erref:** BRA-019/003
- **Iraupena:** 0:00:31. **Hasi:** 00:01:35. **Bukatu:** 00:02:06
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Bakoitzak manta bakarra zuenez, binaka egiten zuten lo

59. Txabola

- **Erref:** BRA-019/005
- **Iraupena:** 0:01:24. **Hasi:** 00:02:13. **Bukatu:** 00:03:37
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Juanitok txabolaren barruko eta kanpoko deskribapena egiten du

60. Euria gogorrena

- **Erref:** BRA-019/006
- **Iraupena:** 0:01:12. **Hasi:** 00:03:37. **Bukatu:** 00:04:49
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Goizaldeko 4etan esnatu eta euria sumatzea izaten zen unerik gogorrena

61. Bizimodu gogorra

- **Erref:** BRA-019/007
- **Iraupena:** 0:00:43. **Hasi:** 00:04:49. **Bukatu:** 00:05:32
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Berak ez du bestelako arazorik izan, janarekin ezta ere, baina baziren gutxi jaten zutenak eta nahiko larri ibiltzen ziren erritmoari eusteko

62. Lan istripu larririk ez

- **Erref:** BRA-019/008
- **Iraupena:** 0:00:39. **Hasi:** 00:05:32. **Bukatu:** 00:06:11
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Berak ez du istripu larririk ezagutu. Berak belaunean egin zuen zauria behin eta astebete egon zen bajaran

63. Zaurituak mandoz herrira

- **Erref:** BRA-019/009
- **Iraupena:** 0:00:37. **Hasi:** 00:06:11. **Bukatu:** 00:06:48
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Norbait zaurituz gero, mandoz jaisten zuten herrira

64. Asegurua zuten

- **Erref:** BRA-019/010
- **Iraupena:** 0:00:13. **Hasi:** 00:06:48. **Bukatu:** 00:07:01
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Lan istripuetarako asegurua zeukaten

65. Iratiko lan koadrilak

- **Erref:** BRA-019/011
- **Iraupena:** 0:01:20. **Hasi:** 00:07:01. **Bukatu:** 00:08:21
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Zuhaitzak botatzen ibiltzen zirenen koadrila hamabi bat lagunek osatzen zuten. Biltzen zutenen koadrilak hogeikoak izanen ziren. Kablearekin beste koadrila bat ibiltzen zen eta herrian egurra neurrian mozten zutenak beste bat

66. Kablea nola kargatu

- **Erref:** BRA-019/012
- **Iraupena:** 0:00:21. **Hasi:** 00:08:21. **Bukatu:** 00:08:42
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Zuraren arabera izaten zen, handia bazen bakarra eta bestela bi batera lotzen ziren

67. Botatzea lanik makurrena

- **Erref:** BRA-019/013
- **Iraupena:** 0:00:32. **Hasi:** 00:08:42. **Bukatu:** 00:09:14
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Denak ziren lan gogorrak, baina botatzaileena lanik gogorrena izanen zen

68. Hurrengo urtean bakailaoa

- **Erref:** BRA-019/014
- **Iraupena:** 0:00:31. **Hasi:** 00:09:14. **Bukatu:** 00:09:45
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Hurrengo urtean bakailaoa ematen hasi ziren... baina bera ez zen joan!

69. 50 urteko atzerapena

- **Erref:** BRA-019/016
- **Iraupena:** 0:01:02. **Hasi:** 00:09:51. **Bukatu:** 00:10:53
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Juanitoren ustez 50 urteko atzerapena dugu hemen gauza guztietan. Adibide moduan aipatzen du Iratin aizkora eta arpana besterik ez zegoela eta Kanadara joan zelarik motozerraz egiten zutela lana

70. Jornaleko kontrabandista

- **Erref:** BRA-019/018
- **Iraupena:** 0:00:46. **Hasi:** 00:11:10. **Bukatu:** 00:11:56
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):**Laburpena:**

Kontrabandoan ere baziren nagusiak eta langileak. Bera soldatapekoa izan da beti, nagusiak tratua egiten zuen eta beraiek garraiatu

71. Kontrabandoa boladetan

- **Erref:** BRA-019/019
- **Iraupena:** 0:00:24. **Hasi:** 00:11:56. **Bukatu:** 00:12:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):**Laburpena:**

Bolada batean espartinak pasatzen ziren, milaka pare. Beste bolada batean almendrak

72. 50 kg-tako zakuak

- **Erref:** BRA-019/020
- **Iraupena:** 0:00:30. **Hasi:** 00:12:20. **Bukatu:** 00:12:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):**Laburpena:**

50 kg-tako zakuak eramaten zituzten alde batetik bestera

73. 50 pezetako jorнала

- **Erref:** BRA-019/021
- **Iraupena:** 0:00:45. **Hasi:** 00:12:50. **Bukatu:** 00:13:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):**Laburpena:**

Bidai bakoitzeko 50 pezetako jorнала ematen zieten. Lantegian lan egiten zutenek 10-15 pezetako jorнала zuten

74. Kontrabandoko istorioa 1

- **Erref:** BRA-019/023
- **Iraupena:** 0:01:10. **Hasi:** 00:13:39. **Bukatu:** 00:14:49
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Bi lagun Bidasoan ito zireneko istorioa kontatzen du

75. Kontrabandoko istorioa 2

- **Erref:** BRA-019/024
- **Iraupena:** 0:01:56. **Hasi:** 00:14:49. **Bukatu:** 00:16:45
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Guardia zibilek eskupekoa hartzen zuten beste aldera begiratzeko, baina kontrabandista guztiek ez zuten ordaintzen. Behin altoa eman eta tiro egin zioten kontrabandista bati eta hil egin zuten

76. Beste mutil bat hil zuten

- **Erref:** BRA-019/025
- **Iraupena:** 0:00:50. **Hasi:** 00:16:45. **Bukatu:** 00:17:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Handik gutxira beste mutil bat hil zuten guardia zibilek, bizkarrean tiroa emanda

77. Berari ere tiro egin diote

- **Erref:** BRA-019/026
- **Iraupena:** 0:00:09. **Hasi:** 00:17:35. **Bukatu:** 00:17:44
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Juanitori ere behin baino gehiagotan egin diote tiro

78. Kontrabandoko istorioa 3

- **Erref:** BRA-019/028
- **Iraupena:** 0:00:48. **Hasi:** 00:17:48. **Bukatu:** 00:18:36
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Normalean binaka joaten ziren. Guardia zibilekin topo egin zuen lehenengoan Juanito aitarekin zihoan

79. Kontrabandoko istorioa 4

- **Erref:** BRA-019/029
- **Iraupena:** 0:00:41. **Hasi:** 00:18:36. **Bukatu:** 00:19:17

- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Beste behin ere paketea jaso eta berehala bota behar izan zuen. Paketea galduz gero ez zen soldata kobratzen

80. Harrapatutako paketeak enkantean

- **Erref:** BRA-019/030
- **Iraupena:** 0:00:24. **Hasi:** 00:19:17. **Bukatu:** 00:19:41
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Guardia zibilek harrapatzen zituzten paketeak enkantean ateratzen zituzten eta sarritan jabeak berak erosten zituen

81. Etxaldekoak eta maizterrak

- **Erref:** BRA-019/032
- **Iraupena:** 0:00:36. **Hasi:** 00:20:22. **Bukatu:** 00:20:58
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Gerra ondoren, baserri handi samar zutenak, etxaldekoak, dexente bizi izan ziren. Maizterrak, berriz, baserri txikiak ziren eta ez zen ailegatzen. Etxaldekoak ezberdintasun hori nabarmentzen saiatzen ziren gainera

82. Etxaldeko batekin anekdota

- **Erref:** BRA-019/034
- **Iraupena:** 0:00:32. **Hasi:** 00:21:02. **Bukatu:** 00:21:34
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Etxaldeko batekin izandako anekdota kontatzen du

83. Etxaldekoak haien artean ezkontzen ziren

- **Erref:** BRA-019/036
- **Iraupena:** 0:01:57. **Hasi:** 00:21:59. **Bukatu:** 00:23:56
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Etxaldekoak ez ziren maizterrekin ezkontzen, beste etxalde batekoekin ezkontzen ziren. Baserria ez zen puxkatzen, batendako gelditzen zen, baina horrek guraso eta ezkongabe ziren senideen kargu hartu behar zuen

84. Maizterrek ezin zuten alkate izan

- **Erref:** BRA-019/037
- **Iraupena:** 0:00:48. **Hasi:** 00:23:56. **Bukatu:** 00:24:44
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Garaian alkatea izaten zen etxeak eta terreno handiak zituena, maizterrak ez

85. Maizterrak nagusien menpe

- **Erref:** BRA-019/039
- **Iraupena:** 0:01:41. **Hasi:** 00:24:52. **Bukatu:** 00:26:33
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Errenta ordaintzeaz gain maizterrek nagusiarendako lanak egin behar izaten zituzten. Juanitoren familiaren kasuan sagarrak bildu eta Altzateko plazaraino eraman behar izaten zituzten

86. Baserri berrian baldintza berriak

- **Erref:** BRA-019/040
- **Iraupena:** 0:01:34. **Hasi:** 00:26:33. **Bukatu:** 00:28:07
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Beste baserri batera joan ziren. Baserria hobe zen baina errenta gisa baserrian egiten zuten guztiaren erdia eman behar zioten nagusiari. Gainera administratzaile zorrotza jarri zien nagusiak

87. Artoa haiendako uzten zieten

- **Erref:** BRA-019/041
- **Iraupena:** 0:00:45. **Hasi:** 00:28:07. **Bukatu:** 00:28:52
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Artoa haiendako uzten zien nagusiak baina, horren truke, nagusiarendako zerri bat gizendu egin behar zuten

88. Errenta eta baserri aldaketa San Martin egunean

- **Erref:** BRA-019/042
- **Iraupena:** 0:01:57. **Hasi:** 00:28:52. **Bukatu:** 00:30:49
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Errenta San Martin egunean ordaintzen zen eta baserri aldaketa ere San Martin egunean egiten zen. Nagusiak ez zituen inoiz bidali baina bronkaldiren bat bai

89. Laguntzeko eskatzen zieten

- **Erref:** BRA-019/043
- **Iraupena:** 0:00:40. **Hasi:** 00:30:49. **Bukatu:** 00:31:29
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):**Laburpena:**

Noizean behin nagusiek lanen batean laguntzeko eskatzen zieten maizterrei

90. Fruta eskas

- **Erref:** BRA-019/045
- **Iraupena:** 0:01:07. **Hasi:** 00:31:33. **Bukatu:** 00:32:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):**Laburpena:**

Fruta eskas bazen. "Naranjero" deitzen zuten bat hasi zen ekartzen eta utzi behar izan zuen, mutikoek asaltatu egiten baitzieten kamioa. Baratzetan ere sartzen ziren lapurtzera baina, guardia zibilek harrapatuz gero jipoi handia ematen zieten

91. Oinutsik ibili

- **Erref:** BRA-019/046
- **Iraupena:** 0:00:56. **Hasi:** 00:32:40. **Bukatu:** 00:33:36
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):**Laburpena:**

Beraiek oinutsik ibili izan dira baina abarkak lurrez beteak ez ibiltzeko. Aditu du lehen bazela beti oinutsik ibiltzen zen gizon bat

92. Euria eta oinetakoak

- **Erref:** BRA-019/047
- **Iraupena:** 0:00:36. **Hasi:** 00:33:36. **Bukatu:** 00:34:12
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):**Laburpena:**

Zapatak luxua ziren, espartinekin ibiltzen ziren beti. Geroxeago kautxuzkoak erabiltzen hasi ziren

93. Gerra garaian "pelaio"etan

- **Erref:** BRA-019/049

- **Iraupena:** 0:02:18. **Hasi:** 00:34:16. **Bukatu:** 00:36:34
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Gerra hasi zelarik 7 urte zituen eta "pelaio"etan sartu behar izan zuen, izan ere, errazionamendua zegoenez, uko eginez gero kartila kentzen ahal zioten gurasoei. "Pelaio"ak militarrez jantziak ibiltzen ziren eta igandeetan desfilea egiten zuten

94. Anekdota pelaioetan

- **Erref:** BRA-019/050
- **Iraupena:** 0:01:38. **Hasi:** 00:36:34. **Bukatu:** 00:38:12
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Juanitok pelaioetan ibiltzen zeneko berari gertatutako anekdota bat kontatzen du

95. Beste anekdota bat pelaioetan

- **Erref:** BRA-019/052
- **Iraupena:** 0:01:35. **Hasi:** 00:38:17. **Bukatu:** 00:39:52
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Juanitok kontatzen du nola eta zergatik moztu zieten ilea zeroan zigor gisa

96. Auzolana

- **Erref:** BRA-019/054
- **Iraupena:** 0:02:09. **Hasi:** 00:39:56. **Bukatu:** 00:42:05
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Bidea moldatu behar bazen auzokoen artean moldatzen zen. Etxaldekoek edo posiblea zuenak ordezkua bidaltzen ahal zuen zerbait ordainduta. Auzoka egiten zen eta etxe bakoitzeko batek joan behar zuen

97. Guztiak joaten ziren

- **Erref:** BRA-019/055
- **Iraupena:** 0:00:30. **Hasi:** 00:42:05. **Bukatu:** 00:42:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Normalean jende guztia joaten zen eta ezinezkoa izanez gero lagun bati erranen zion bere partez joateko

98. Herriak tragoa ematen zuen

- **Erref:** BRA-019/056
- **Iraupena:** 0:00:23. **Hasi:** 00:42:35. **Bukatu:** 00:42:58
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Herriak tragoa ematen zuen, baina trago bakarra

99. Festa egiteko modua

- **Erref:** BRA-019/057
- **Iraupena:** 0:01:07. **Hasi:** 00:42:58. **Bukatu:** 00:44:05
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Arratsaldeko 5ak aldera jaisten ziren herrira pilotan edo futboleant aritzera. Igandean dantza lotuan aritzen ziren

100. Garizuman musikarik ez

- **Erref:** BRA-019/058
- **Iraupena:** 0:00:45. **Hasi:** 00:44:05. **Bukatu:** 00:44:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Garizuma garaian ez zen musikarik izaten eta luzea egiten zen

101. Besta bai baina argitu orduko etxera

- **Erref:** BRA-019/059
- **Iraupena:** 0:01:18. **Hasi:** 00:44:50. **Bukatu:** 00:46:08
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Aitak honela erraten zien: besta egizue, baina argitu orduko etxera. Horren inguruko anekdota bat kontatzen du

102. Dantzan ligatu

- **Erref:** BRA-019/060
- **Iraupena:** 0:02:06. **Hasi:** 00:46:08. **Bukatu:** 00:48:14
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Dantzan ligatzen zuten baina orain baino askoz prozesu luzeagoa izaten zen

103. Bi neskarekin batera

- **Erref:** BRA-019/062
- **Iraupena:** 0:01:45. **Hasi:** 00:48:19. **Bukatu:** 00:50:04
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Bi neskarekin batera ibili zen, herriko batekin eta Arantzako batekin. Gero kanpora lan egitera joan zen eta bueltan oraingo emaztearekin hasi zen serio

104. Gaur egun oso diferentea

- **Erref:** BRA-019/063
- **Iraupena:** 0:00:32. **Hasi:** 00:50:04. **Bukatu:** 00:50:36
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Gaur egun oso diferentea omen da, lehenago neska etxera laguntzeko konfiantza minimo bat behar zenuen

105. Haurdun geldituz gero ezkondu

- **Erref:** BRA-019/065
- **Iraupena:** 0:01:26. **Hasi:** 00:50:40. **Bukatu:** 00:52:06
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Neska haurdun geldituz gero, normalean, ezkondu egiten ziren. Halere izan dira ama ezkongabe gelditu zirenak. Horiek gorriak ikusten zituzten

106. Luis Marianoren pelikula Lesakan

- **Erref:** BRA-019/067
- **Iraupena:** 0:03:16. **Hasi:** 00:52:14. **Bukatu:** 00:55:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Luis Marianoren "El cantor de Mexico" pelikulako irudi batzuk Lesakan grabatu zituzten 1956an. Egun hartan guardia zibilarekin gertatutako anekdota kontatzen du

107. Beste anekdota bat guardia zibilarekin

- **Erref:** BRA-019/068
- **Iraupena:** 0:02:31. **Hasi:** 00:55:30. **Bukatu:** 00:58:01
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Berako bestetan guardia zibilarekin gertatutako beste anekdota bat kontatzen du

108. Lau errota

- **Erref:** BRA-019/069
- **Iraupena:** 0:01:38. **Hasi:** 00:58:01. **Bukatu:** 00:59:39
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):**Laburpena:**

Juanitok lau errota ezagutu ditu herrian. Bakoitza non zegoen zehazten du

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-10-04

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com